

PATENTNI SPIS BR. 5684.

Leopold Rado i Julius Modern, Beč.

Postupak za zaštitu kartona ili produkata od kartona sviju vrsta protiv vlage, masti, spoljnih uticaja i tome sl.

Prijava od 4. februara 1927.

Važi od 1. januara 1928.

Traženo pravo prvenstva od 16. novembra 1926. (Austrija).

Do sada upotrebljavani proizvodi od kartona sviju vrsta, kao i etikete, korice za knjige, natpisne pločice i tome sl. od hartije ili kartona, imali su nedostatak, da su vrlo osetljivi prema vlazi, koji se nedostatak nije mogao ukloniti poznatim prevlakama od sjajne ili šarene hartije, želatina ili tome sl. Takvi prevučeni proizvodi od kartona osetljiviji su još protiv vlage nego neprevučeni, jer se prevlaka odvaja pod uticajem vlage ili se nabira i tako predmet postaje nedopadljiv.

Po pronalasku se ovi nedostaci uklanjaju time, što se karton ili proizvodi od kartona i t. d. na izloženoj strani, ili s obe strane prevlači aluminijumom u listu, ili sa ovim, kaširanim na hartiji.

Kaširani aluminijum u listu može se lakše obradivati nego nekaširan list, jer je otporniji prema kidanju i stoga se pri nameštanju može ravnomernije i jače pritisnuti ili zategnuti. Isti se mnogo bolje pripija za podlogu, na koju se prevlači, tako da je onemogućeno ulaženje vlage na mestima, gdje je zalepljen.

Za prevlačenje aluminijuma u listu ili istog, kaširanog na hartiji, zgodno se upotrebljava lepak, koji ne propušta vodu, ali je dovoljan i običan lepak, kao na pr. čirš.

Po pronalasku sa aluminijumom u listu prevučeni karton može se na različite načine dalje preradivati.

Za izradu presovanih ili izvlačenih proizvoda od kartona kao na pr. kutije,

omot, tanjiri, pehari i t. d. po pronalasku se karton najpre prevlači aluminijumom u listu, ili sa istim, kaširanim na hartiji s jedne ili s obe strane i zatim na poznati način presovanjem ili izvlačenjem preradjuje u kutije, omote i druge proizvode od kartona.

Kod omota, presovanih iz običnog kartona, ovaj se savija na previjenim ivicama sa srazmerno velikim borama, koje raste pri vlazi. Kod robe izradjene po ovom pronalasku ivice imaju isti izgled i sličnu izdržljivost, kao roba od metalnog lima. Na ovaj se način mogu praviti i zaklopci sa zavrtanjskim lozama ili tome slično.

Naročite dobre strane postižu se pomoću ovog postupka pri izradi talasastog kartona i slične robe sa ispupčenjima, kod koje se na pravilnim odstojanjima utiskuju udubljenja i uzvišenja u kartonu. Običan ispupčeni (bombirani) karton je osetljiv prema vlazi. Već i sama vlaga iz vazduha nepovoljno utiče na ispupčenja, talase i ugibe kartona i to u pogledu čvrstoće elastičnosti. Ove se nezgode izbegavaju time, što se karton ili sa obe strane prevlači aluminijumom u listu ili ovim kaširanim na hartiji i posle toga tek preradjuje na običan način u odgovarajuće predmete. Na ovaj se način dobija roba, čija su ispupčenja, talasi i t. d. jedno ili obostrano prevučeni aluminijumom u listu, odakle rezultuje kako povećanje otpornosti protiv vlage, tako i povećanje elastičnosti i čvrstoće.

Za izradu cilindričkih ili poligonskih produkata od kartona, koji se izrađuju pomoću poznatih mašina za nabiranje, može se postupak upotrebiti tako, da se jedna strana jednog kraja i suprotna strana drugog kraja, odnosno samo jedna strana jednog kraja materijala prevuče aluminijumom u listu ili sa ovim kaširanom hartijom bar u širini obima cilindra, koji se radi, našta se tako pripremljeni materijal uvija u šuplje telo u odgovarajućoj mašini u jednom toku rada, čije je (šupljeg tela) unutarnja površina obrazovana aluminijumom u listu jednog kraja i odnosno ili njegova spoljna površina aluminijuma u listu drugog kraja te trake od kartona.

Pomoću ovog postupka mogu se na vrlo prost način čaure, cevi i tome slično za vrlo kratko vreme izrađivati, pri čem ti predmeti mogu biti jedno ili obostrano prevučeni metalom u listu.

Pod kartonskom robom, u smislu pronalaska podrazumevaju se ne samo kutije, cevi i omoti svake vrste, već i korice za knjige, nastavci za cigare, natpisne pločice, etikete, naličja zidnih kalendara, uopšte

svi predmeti, za koje je dosad upotrebljavan karton.

Prevlaka sa aluminijumom u listu ili sa ovim kaširanim na hartiji čini da je roba otporna protiv vlage, može se prati i neosetljiva je protiv boja. Čvrstoća se povećava, pri čem je moguće, odgovarajućim izborom jačine lista postići željeni stepen jačine. Sa aluminijumom u listu ili sa ovim kaširanom hartijom prevučene površine mogu se lako štampati, lakirati, premazivati firnajzom i tome slično i eventualno, posle odgovarajućeg prepariranja, podeliti za fotografske slike. Aluminijum u listu može se u ma kom vidu upotrebiti.

Patentni zahtev:

Postupak za zaštitu kartona ili produkata od kartona svake vrste protiv vlage, masti, spoljnih uticaja i tome slično, naznačen time, što se karton ili tome slično prevlači aluminijumom u listu ili aluminijumom u listu kaširanim na hartiji s jedne ili s obe strane, najbolje primenom lepka, koji ne propušta vodu.